

کۆمهک

سروه نوری عه‌زیز - سوید

له‌ ئه‌نجامی ئه‌و گۆرانکاریاڤانه‌ی له‌ دوا‌ی ږووخانی ږژیمی به‌عسه‌وه‌ ږوویاندا، به‌تایبه‌تی گۆرانکارییه‌ ئابوورییه‌کان، کۆمه‌ک ده‌ستبه‌رداری سیسته‌می پشتیوانیکردن بووه‌ و ته‌واوی توانای خۆی بۆ گۆرانکاری له‌ بوا‌ری په‌روه‌رده‌ و فیترکردن (به‌تایبه‌تی سه‌ره‌تایی) ته‌رخان کردوه‌.

بۆ ئه‌م مه‌به‌سته‌ له‌ پاییزی سا‌لی ۲۰۰۳دا له‌ گوندی که‌نده‌که‌وه‌، نزیک سلیمانی، ږوژه‌ی (ئاسترید لیندگریڤ) به‌ په‌زنامه‌ندی وه‌زاره‌تی په‌روه‌رده‌ی حکومه‌ته‌ی هه‌ریم - سلیمانی، ده‌ست به‌ کار بووه‌. ئه‌م ږوژه‌یه‌ پیاده‌کردنی سیسته‌می خۆیندنی سکه‌ندنافیایی نه‌رویج و سویده، ئه‌م ږوژه‌یه‌ له‌ قوتابخانه‌ی سه‌ره‌تایی گونده‌که‌دا ئه‌نجام ده‌دریڤت. بۆ سا‌لی خۆیندنی ۲۰۰۵-۲۰۰۶ پۆله‌کانی یه‌ک، دوو، سێ، له‌ ږوژه‌که‌دان و له‌ به‌رنامه‌دایه‌ که‌ ږوژه‌که‌ درێژه‌ بکیشیت. گشت پیداوپیستییه‌ مادییه‌کان و به‌رنامه‌ی خۆیندنی له‌لایه‌ن کۆمه‌که‌وه‌ دا‌ین ده‌کریت.

دیسان کۆمه‌ک هه‌مان ږوژه‌ی له‌ پاییزی سا‌لی ۲۰۰۴دا له‌ گوندی ده‌لالان، نزیک ږانیه‌، پیاده‌ کرد و بۆ سا‌لی خۆیندنی ۲۰۰۵-۲۰۰۶ پۆله‌کانی یه‌ک و دوو به‌ هه‌مان شیوا‌ن و ږوگه‌رام ده‌خوین. (بیگومان له‌م ږوژه‌دا جیاوازییه‌ مادی و کولتووری و مرۆیه‌کانی سکه‌ندنافیا و کوردستان له‌ به‌رچاو گیراوه‌.)

به‌ مه‌به‌ستی ئاشناکردنی مامۆستا و هاوکارانی ئه‌م ږوژه‌یه‌، تائیس‌تا کۆمه‌ک دوو که‌شته‌ی بۆ چوار مامۆستا و سێ له‌ هاوکارانی ږوژه‌که‌ بۆ نه‌رویج و سوید ساز کردوه‌. که‌شته‌ی یه‌که‌م سێ هه‌فته‌ بوو له‌ هاوینی ۲۰۰۴ و که‌شته‌ی دووهم سێ هه‌فته‌ بوو له‌ هاوینی ۲۰۰۵دا

ئامانجی ئه‌م که‌شته‌انه‌ ئه‌وه‌ بوو که‌ مامۆستا‌یان و هاوکارانی ږوژه‌که‌کان له‌نزیکه‌وه‌ به‌ شیوا‌ن و چۆنیتیی په‌روه‌رده‌ و قوتابخانه‌ی سکه‌ندنافیایی ئاشنا بن و ئه‌و ږوگه‌رامانه‌ی که‌ کۆمه‌ک بۆیان ئاماده‌ ده‌کات، له‌ پراکتیکدا ببینن و ئه‌گه‌ری پیاده‌کردنی هه‌لبه‌سه‌نگین.

له‌م که‌شته‌انه‌دا، جگه‌ له‌ سه‌ردانی قوتابخانه‌ و چوونه‌ ناو پۆل و بینینی شیوه‌ی وانه‌وتنه‌وه‌ و هه‌لسوکه‌وتی مامۆستا له‌گه‌ل

به‌ره‌مه‌کانیان به‌ کۆمه‌ک، سه‌رچاوه‌یه‌کی دارایی باشیان بۆ کۆمه‌ک دا‌ین ده‌کرد. هه‌موو ئه‌و که‌سانه‌ش که‌ له‌ کۆبوونه‌وه‌ی سا‌لانه‌ی کۆمه‌که‌دا بۆ په‌رێوه‌بردن و جێبه‌جێکردنی کاره‌کانی کۆمه‌ک بۆ ماوه‌ی سا‌لیک هه‌له‌به‌ژێردان، خۆبه‌خشانه‌، کاریان ده‌کرد. سه‌ره‌رای ئامانجی

سه‌ره‌کیی کۆمه‌ک، که‌ پشتیوانیکردنی مندا‌لانی هه‌ژار بوو تا له‌ خۆیندنی و قوتابخانه‌ دانه‌بڕین، له‌ پالیشدا چه‌نده‌ها (خولی راهێنان‌ ییشی بۆ مندا‌لانی و لاوان و ژنانیش کردوته‌وه‌. بۆ نمونه‌ له‌ زه‌را‌ین، دووکان، شاربازێر، هه‌ولێر، سلیمانی، که‌لار و هه‌له‌بجه‌ له‌و خۆلانه‌دا، مافی مندا‌ل، کۆمپیوته‌ر، زمانی ئینگلیزی، مۆسیقا و ماتماتیک خۆیندراون. ئه‌م چالاکیانه‌شی له‌ژێر چه‌تری ږوژه‌ی (ئاشتی) که‌ له‌لایه‌ن ږیکه‌خراوی هاوکاری سویدی - بنکه‌ی سیدا - باربوو ده‌کریت، ئه‌نجامداوه‌.

له‌ سا‌لی ۲۰۰۳دا و دوا‌ی ږووخانی ږژیمی عیراق، کۆمه‌ک گه‌لیک کار و چالاکی له‌ که‌رکووکدا ئه‌نجامداوه‌، که‌ تائیس‌تاش هه‌ر به‌رده‌وامه‌، له‌وانه‌ ږوژه‌ی خاسه‌ (کۆمپیوته‌ر، ماف، زمانی کوردی و ئینگلیزی) تیدا ده‌خوینریڤت. مه‌لښه‌ندی (له‌یلا زانا) بۆ نه‌هیشتنی نه‌خۆینده‌واری تایبه‌ته‌ به‌ ژنان و کچان.

هه‌ر له‌ بوا‌ری چالاکییه‌کانی کۆمه‌ک له‌ که‌رکووک، چاپکردنی ده‌ هه‌زار کتیب (خۆیندنه‌وه‌ی کوردی) بۆ قوتابخانه‌ کوردیه‌کانی په‌روه‌رده‌ی که‌رکووک - قۆناغی ناوه‌ندی.

له‌ سا‌لی ۱۹۹۷ له‌ ستۆکه‌هۆلم، سوید، دامه‌زرا. ئامانجی کۆمه‌ک، له‌و ږوگه‌ره‌دا، کۆمه‌ککردنی مندا‌لانی هه‌ژاری باشووری کوردستان بوو له‌لایه‌ن کوردانی هه‌نده‌رانه‌وه‌ تا له‌ خۆیندنی دانه‌بڕین.

کۆمه‌ککردنه‌که‌ له‌ ږیگای پشتیوانیه‌وه‌ ده‌کرا. هه‌رکه‌سه‌یک ده‌بیتوانی ببیته‌ پشتیوانی مندا‌لیک، یان چه‌ند مندا‌لیک و مانگانه‌ بږی ۱۰ دۆلاری بۆ هه‌ر مندا‌لیک ده‌نارد هه‌ر کۆنتوی کۆمه‌ک. له‌و ږوگه‌ره‌دا - دوا‌ی سی سا‌ل کاولکردن، ئه‌نفال و کیمیا‌ییباران، هه‌وت سا‌ل که‌مارۆدان و ئابلۆقه‌ی ئابووری باشووری کوردستان له‌لایه‌ن ږژیمی عیراقه‌وه‌، شه‌ږی ناوخۆش بووه‌ سه‌رباری - ئاکامه‌که‌ی ولاتیکی کاول و گه‌لیکی بی‌به‌ره‌م و چاوه‌ده‌سته‌ی ئه‌و بږه‌خۆراکه‌ی که‌ له‌ سامانی ولاته‌که‌ی خۆی، وه‌ک خێر، ده‌یږایه‌! به‌ سه‌دان و بگه‌ره‌ هه‌زارانیش مندا‌ل پۆله‌کانی خۆیندنیان جیده‌هیشت و بۆ په‌یداکردنی بژێو ده‌ږژانه‌ سه‌ر جاده‌ و کۆلانا‌ن. ئه‌وانه‌ی کۆمه‌کیان دامه‌زرا‌ند، ده‌یانویست به‌ری ئه‌و لێشاوه‌ بگرن.

سه‌ره‌تا به‌ دا‌ینکردنی خا‌نوویه‌ک بۆ هه‌شت مندا‌لی بی‌ سه‌ره‌په‌رشتی له‌ ئه‌نفال ده‌ربازبوو، ده‌ستیان ږیکرد. ئیدی ږوژه‌ به‌ ږوژ و سا‌ل به‌ سا‌ل ژماره‌ی مندا‌له‌کان زۆتر ده‌بوون، تا له‌ سا‌لی ۲۰۰۲دا ژماره‌ی ئه‌و مندا‌لانه‌ی له‌لایه‌ن کۆمه‌که‌وه‌ پشتیوانی ده‌کران له‌ هه‌زار تیپه‌ږی، بۆیه‌ کۆمه‌ک بۆ ږیکه‌خستنی کاره‌کانی، هه‌وت (ده‌فته‌ر - بنکه‌)ی له‌ زاخۆه‌ تا که‌لار، ساز کردبوو. کاره‌کانی ئه‌و ده‌فته‌رانه‌ له‌لایه‌ن هاوکارانی کۆمه‌ک له‌ کوردستان، خۆبه‌خشانه‌، ده‌بران به‌رێوه‌. له‌ سا‌لی ۲۰۰۲دا که‌ کۆمه‌ک په‌لی هاویشته‌ بۆ نه‌رویج و هۆلندا و ئه‌لمانیا، ژماره‌ی ئه‌و مندا‌لانه‌ی له‌لایه‌ن کۆمه‌که‌وه‌ پشتیوانییان لیده‌کرا، گه‌یشته‌ نزیکه‌ی هه‌زار مندا‌ل.

شایانی باسه‌ که‌ جگه‌ له‌و دلسۆزانه‌ی که‌ له‌ هه‌نده‌ران ده‌بوونه‌ پشتیوانی مندا‌لانی باشووری کوردستان، چه‌ند که‌سه‌یکی دلسۆزیش له‌ ولات بووبوونه‌ پشتیوانی ژماره‌یه‌ک له‌ مندا‌لان. دیسان ږۆلی چه‌ند هونه‌رمه‌ندیکی گۆرانیه‌بیژ، چ به‌ به‌شداریکردن له‌و شه‌وانه‌نگانه‌ی کۆمه‌ک سازی کردوون، چ به‌ به‌خشینی به‌شیک له‌

به شتيك له و مندالانه ي ريكرخراوي كومهك پشتگيرريان ده كات (وټنه كان: مالپهري كومهك)

هنديك روونكرندنه وه
 بڼ زانياربي زياتر دهرباره كومهك پروانه:
www.komak.nu
 دهرباره زانياربيه خشكرندنه وه له مه فريكاربي،
 پروانه: هفته نامه كاني:
 هاوالاتي، ژماره ۲۰۳ تا ۲۳۰،
 ناشتي، ژماره ۲۸،
 رڼه هلات، ژماره ۳۴ تا ۴۱
 دهرباره هلمه تي جگړه نه كيشان، پروانه:
 هفته نامه ي هاوالاتي، ژماره كاني ۱۹۹ تا ۳۱۸
 كومهك سرجه م ده هزار كتيبي «خويندنه وه ي
 كوردي» بڼ قوتابخانه كوردييه كاني كه ركوك له سر
 نه ركي خوي چاپ كړدوه.
 بڼ زانياربي زياتر دهرباره ي هنگاو به هنگاو
 پروانه: www.cfchildren.org
 نه م پرژده ي له دهره وه ي نه مريكا و نه وروپا تنها له
 ژاپون پياده ده كريت، چونكه به هاي پرژده كه زور
 به رزه! به لام كومهك تاونيوه تي بڼ به رابه ر مافي
 به كار هيناني وهر بگريت و نيس تاكه سه ر قالي
 ته رجومه كرن ي به رنامه كه يه.

بڼي ه بېت. له به هاري نه م سالدا، كومهك،
 تواني له گه ل ريكرخراوي نه مريكا يي com-
 mittee for children دانوستان دن بكات به
 مه به ستي مافي به كار هيناني نه م پرژده
 كرنكه و به ي به رابه ر به ده ستي به نيت و
 به نيازه له سالي خويندني ۲۰۰۶-۲۰۰۷ دا
 له پرژده كاني كه نده كه وه و ده لالان پياده ي
 بكات. به مه به ستي ناشنا بوون به چو نيت ي
 پياده كرن ي پرژده كه، له مانكي نوك تو به ردا
 دوو كه س له هاوكاراني كومهك بڼ ماوه ي
 هفته يه كه له كورسيكي تاييه ت به پرژده كه
 كه ريكرخراوي ناو براو له نه مريكا سازي
 كړدبوو، به شدار بوون.

نوك تو به ري ۲۰۰۵

قوتابيدا، له لايه ن كومهك خو شيه وه چند
 كورسي تاييه تي به تازه ترين شيوازه كاني
 په روه رده يان بڼ ساز كراوه و چوونه ته
 بينيني كتبخانه و گله ري و مؤزه خانه. نه م
 كه سانه دواي گه رانه وه يان چند كور و
 سيميناريان بڼ ماموستا و كار به ده ستاني
 په روه رده له سلطاني و رانيه گيراهه.

له بواري په خشكرن ي زانيار ي و
 راگه يان دنيشدا، كومهك، له (ميديا تيفي) و
 (ته له فزيوني په روه رده يي سلطاني)
 به رنامه ي ساز داوه. له هفته نامه كاني
 (هاوالاتي)، (ناشتي) و (رڼه هلات) دا،
 زانيار ي دهرباره ي سيسته م په روه رده يي و
 فريكرن ي نو ي و ديموكراتي، به تاييه تي
 سيسته م سويدي و كه مپانياي دژ به
 جگړه كيشان، په خش كړدو ته وه.

كتيبي «سيسته م فريكار ي» ناماده كرن ي
 هومر قه رداغي به تيرازي ۵۰۰ دانه چاپ
 كړدوو و به ي به رابه ر به خشيوه ته وه به سر
 ماموستايان و تاييه تكاراني بواري
 په روه رده.

له سايتي كومه كيشدا چنده ها بابهي
 فريكار ي و په روه رده يي و بابهي ديكي
 له مه مندالان بلاو كړدو ته وه. دواه مين
 شتيك كه له م بو ردا جيه كي ناماژه پيكرن
 بيت، نه وه له يه كه نيس تاكه كومهك
 سه ر قاليه تي، نه ويش پرژده ي (هنگاو به
 هنگاو) ه. نه م پرژده يه كه تازه ترين
 شيوازي په روه رده كرنه، زياتر راهيناني
 مندال - قوتابيه بڼ نه وه ي ريز له هست و
 سوزي به رامبه ركه ي بگريت و تيگه يشتي

